

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W JELCZU - LASKOWICACH**

z dnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Jelcz-Laskowice na lata 2021-2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity - Dz. U. z 2020 r., poz. 713) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity - Dz. U. z 2020 r., poz. 821) Rada Miejska w Jelczu-Laskowicach uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Jelcz-Laskowice na lata 2021-2023, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Jelcza-Laskowic.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Radca Prawny
S. Boud-Guikedy
mgr *mgr Poruch-Guikedy*

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE JELCZ – LASKOWICE NA LATA 2021 – 2023

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE.....	2
II. PODSTAWA PRAWNA.....	4
III. ORGANIZACJA WSPIERANIA RODZINY.....	4
IV. DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMU.....	5
V. ANALIZA SWOT.....	8
VI. ADRESACI PROGRAMU.....	9
VII. CELE PROGRAMU.....	9
VIII. REALIZATORZY PROGRAMU.....	12
IX. SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU.....	12
X. FINANSOWANIE PROGRAMU.....	13
XI. EFEKTY PROGRAMU.....	13
XII. MONITOROWANIE PROGRAMU.....	14

I. WPROWADZENIE

System wspierania rodziny pn. „Gminny program wspierania rodziny w gminie Jelcz – Laskowice na lata 2021 - 2023” opracowany został przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jelczu - Laskowicach i jest rezultatem wieloletnich obserwacji oraz doświadczeń związanych z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny przez tut. Ośrodek. Wartością podstawową programu jest dążenie do jak najpełniejszego respektowania prawa dziecka do życia i wychowywania się w rodzinie biologicznej. Działania pomocowe ukierunkowane będą na kompleksową pomoc w rozwiązywaniu wszelkich problemów psychologiczno – społecznych oraz kształtowanie prawidłowych wzorców i umiejętności opiekuńczo – wychowawczych u dorosłych i dzieci. Działania podejmowane w ramach programu uwzględnią będą trzy podstawowe kierunki: bliżej dziecka - zrobić wszystko, aby dziecko pozostało w rodzinie biologicznej, zgodnie z zasadą pomocniczości nie wyręczając rodziców w ich roli; wcześniej – otoczyć wsparciem i pomocą zanim narosną problemy, aby zapobiegać patologiom i przeciwdziałać marginalizacji społecznej; krócej - pomóc w ponownym „scaleniu” rodziny, oferując jej kompleksową i profesjonalną pomoc ze strony specjalistów, nie zdejmując z rodziców odpowiedzialności za dziecko.

Rodzina powinna być podstawową grupą społeczną wpływającą na prawidłowy rozwój wszystkich jej członków, przede wszystkim dzieci. Jest najlepszym, naturalnym środowiskiem, w którym i przy pomocy którego każdy z domowników otoczony jest opieką, może i ma możliwość zaspokojenia swoich podstawowych potrzeb, m.in: potrzeb fizjologicznych, żywieniowych, potrzeby bezpieczeństwa czy poczucia miłości i przynależności. Rodzina oddziałuje na dziecko zarówno w sposób świadomy jak i nieświadomy przekazując mu system wartości, tradycje oraz ukierunkowując jego przyszłą aktywność i zaangażowanie w życie społeczne czy zawodowe.

Dokonujące się zmiany w życiu społecznym i gospodarczym, postęp technologiczny, dostęp do różnego rodzaju aktywności niosą za sobą wiele skutków pozytywnych, ale mogą również stworzyć okazję do pojawienia się lub pogłębienia zjawisk negatywnych takich jak: bezrobocie, uzależnienia, przemoc czy przestępczość, co każdorazowo wpływa na pogorszenie funkcjonowania rodziny. Zauważyć należy, że nawet niewielkie zaburzenie może powodować długotrwałą destabilizację życia w rodzinie. Nierzadko alkoholizm

jednego lub obojga rodziców, przejawy zachowań psychopatycznych oraz znęcanie się zarówno psychiczne jak i fizyczne nad dzieckiem przyczyniają się do całkowitego rozpadu rodziny.

Diagnoza i identyfikacja problemów pojawiających się w rodzinie pozwala podjąć odpowiednie działania mające na celu zmniejszenie lub całkowite wyeliminowanie trudności występujących u każdego z jej członków, przede wszystkim małoletnich. Jednym z podstawowych zadań gminy jest zadbanie o dobro jej mieszkańców poprzez wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz nieposiadających umiejętności samodzielnego rozwiązania sytuacji kryzysowych, w których się znajdują. Jak wynika z obserwacji czynnikami, które często dezintegrują funkcjonowanie rodziny to m.in: niewystarczający poziom moralny, intelektualny czy kulturalny jej członków, nieporadność życiowa, niewydolność opiekuńczo-wychowawcza rodziców oraz brak stabilizacji zawodowej czy materialnej. Destrukcyjne przerwanie łańcucha więzi rodzicielsko –opiekuńczych prowadzi do zakłócenia wszelkich relacji międzyludzkich. Stąd też wszelkie działania instytucji i służb zobligowanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka powinny być zintegrowane, ponieważ trudności występujące w rodzinie często są złożone i wymagają współpracy interdyscyplinarnej. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny przeżywającej kryzys należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Nie można zastępować czy wyłączać rodziny w wypełnianiu jej podstawowej roli i zadań, należy każdego z jej członków edukować, wspierać, motywować i wspomagać, aby z biegiem czasu nauczyli się samodzielnie podejmować działania, mające na celu przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodziny. Otoczenie rodziny przeżywającej trudności wsparciem powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Należy budować system wspierania rodzin biologicznych oraz rozwijać rodzinne formy opieki zastępczej. W przypadku, gdy zaistnieje konieczność umieszczenia małoletniego w instytucjonalnej formie opieki zastępczej, praca z rodziną biologiczną powinna być ukierunkowana na jak najszybszą poprawę jej funkcjonowania, wyeliminowania trudności, a w konsekwencji przyczynić się do powrotu dziecka do rodziny. Działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny są ze względów społecznych i ekonomicznych szczególnie wskazane, także z uwagi na obniżenie gminy kosztami związanymi z pobytem dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej formie pieczy zastępczej.

Niniejszy program będzie jednocześnie profilaktyczny i interwencyjny, co zależeć będzie od celów jak i poszczególnych zadań je realizujących. Program Wspierania Rodziny w Gminie Jelcz - Laskowice na lata 2021 –2023 opracowany został w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wsparciu rodziny i pieczy zastępczej. Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny należy do zadań własnych gminy (art. 176 pkt 1 w/w ustawy), oraz ma na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie wykorzystując w tym zasoby gminne.

II. PODSTAWA PRAWNA

- 1) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 2) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 4) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- 5) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 6) Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
- 7) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 8) Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014 –2020,

III. ORGANIZACJA WSPIERANIA RODZINY

Obowiązek wspierania rodziny oraz organizacja pieczy zastępczej w zakresie ustalonym ustawą spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Ustawa określa podział kompetencji w tym działań i zadań pomiędzy samorządami, który przedstawia się następująco (Tabela 1):

Tabela 1: Podział zadań pomiędzy samorządami w zakresie wspierania rodziny

GMINA	POWIAT	SAMORZĄD WOJEWÓDZKI
-------	--------	---------------------

<ul style="list-style-type: none"> ·profilaktyka –wspieranie rodziny, ·asystent rodziny, ·placówki wsparcia dziennego, ·rodziny wspierające, ·inne podmioty lub instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> ·piecza zastępcza rodzinna i instytucjonalna, ·usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, ·adopcje, ·rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka, ·placówki opiekuńczo – wychowawcze, ·organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynator), ·rodziny pomocnicze 	<ul style="list-style-type: none"> ·piecza zastępcza rodzinna i instytucjonalna, ·usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, ·adopcje, ·ośrodek adopcyjny, ·regionalna placówka opiekuńczo– terapeutyczna, ·interwencyjny ośrodek preadopcyjny
---	---	--

Wszelkie działania pomocowe i wspieranie rodziny powinny być prowadzone za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Zgodnie z Ustawą wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnieniu podstawowych funkcji opiekuńczo – wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tychże funkcji. Rodzinie takiej należy zapewnić wsparcie polegające w szczególności na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo –wychowawczych rodziny,
- podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- pomocy w integracji rodziny,
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- dążeniu do reintegracji rodziny.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej „gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zobligowana jest do wprowadzenia asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą wszelkiego rodzaju trudności życiowe”. Rolą asystenta nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, którego zadanie polega między innymi na systematycznej diagnozie środowisk zagrożonych wykluczeniem i udzielanie im odpowiedniego wsparcia. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja małoletnich wymaga wsparcia zewnętrznego. Oznacza to, że asystent rodziny zajmuje się wyłącznie pomocą i pracą z rodziną, do której został przydzielony, a jego praca ukierunkowana jest na osiągnięcie przez klientów podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi im prawidłowe wychowanie dzieci. Celem nadrzędnym asystentury jest podjęcie działań zmierzających do zażegnania wszelkich kryzysów występujących w rodzinie, a co za tym idzie niedopuszczenie do oddzielenia małoletnich od rodziców biologicznych.

Zgodnie z ustawą do zadań własnych gminy należy również współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka –w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka –w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka –w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

IV. DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMU

Na terenie Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice zamieszkuje 23 292 osób (dane GUS z dnia 31.12.2019). Rok w rok z pomocy społecznej w sposób stały korzysta ponad 300 rodzin, co stanowi ok. 1,3% osób zamieszkujących na jej terenie. Poniżej przedstawiona została całościowa liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej na przestrzeni trzech ostatnich lat (Tabela 2). W gminie, podobnie jak w całym kraju najczęściej obserwuje się problemy takie jak: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała choroba czy niepełnosprawność (Tabela 3).

Tabela 2. Liczba osób objętych pomocą społeczną (opracowane na podstawie danych ze sprawozdań resortowych M-GOPS w Jelczu – Laskowicach)

ROK	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej (liczba osób w tych rodzinach)	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w stosunku do mieszkańców Gminy
2017	483 (870)	2,08%
2018	431 (791)	1,85%
2019	419 (737)	1,79%

Tabela 3. Przyczyny udzielenia wsparcia trudnych sytuacji życiowych rodzin (na podstawie danych M-GOPS w Jelczu – Laskowicach za 2019 rok)

Lp	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin którym udzielono pomocy
1	ubóstwo	256
2	bezrobocie	192
3	długotrwała lub ciężka choroba	171
4	niepełnosprawność	121
5	alkoholizm	16
6	bezzadność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	19
7	potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietność	13
8	trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	12
9	bezdolność	10
10	inne	20

Powyższe dane ukazują także, że znaczną grupę osób korzystających z pomocy stanowią osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności oraz osoby pozostające w stałym leczeniu specjalistycznym. Bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w 2019 roku przejawiało 19 rodzin. Najczęściej pomoc udzielana była z powodu wielodzietności i wskazania na potrzebę ochrony macierzyństwa. Obserwacja i holistyczna analiza danych wskazuje, że niestety tak mała liczba rodzin korzystających ze wsparcia tutaj. Ośrodka w sprawach opiekuńczo – wychowawczych nie wynika z dobrej kondycji rodzin zamieszkujących na terenie miasta i gminy. To obawy i lęk tychże rodzin o zwrócenie się i przyjęcie pomocy specjalistów, poczucie wstydu, bezzadność czy ogólnie brak wiary w to, że życie i relacje rodzinne mogą mieć lepszą jakość wpływa na bierność tych rodzin i zatajanie przed służbami pomocowymi różnorodnych trudności pojawiających się w rodzinie. Podkreślić należy, że bardzo często zdarza się, iż w jednej rodzinie korzystającej z pomocy M-GOPS występuje jednocześnie kilka powodów trudnej sytuacji.

W niewielu rodzinach korzystających z pomocy tutaj. Ośrodka występuje przemoc w rodzinie (w 2019 roku było to 6 rodzin). Problem przemocy wydaje się być jednak dużo większy, ponieważ obserwuje się stały wzrost wdrażanych procedur Niebieskiej Karty (Tabela 4). W ubiegłym roku różne instytucje pomocowe: M-GOPS, policja, szkoły, służba zdrowia założyły łącznie 48 nowych Procedur Niebieskiej Karty.

Tabela 4. Ilość wdrożonych oraz zakończonych procedur Niebieskich Kart w rodzinach w ostatnich latach (na podstawie danych ze sprawozdań resortowych z M-GOPS)

ROK	Ilość wdrożonych niebieskich kart	Ilość zakończonych niebieskich kart
2017	27	18
2018	33	24
2019	48	28

Obserwuje się wyraźny wzrost liczby dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (Tabela 5), a co za tym idzie systematycznie zwiększają się wydatki gminy w zakresie ich utrzymania.

Tabela 5. Wykaz dzieci z terenu Gminy Jelcz – Laskowice umieszczonych w pieczy zastępczej oraz odpłatność za ich pobyt

Rok	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	Kwota odpłatności w zł.
2017	49 (2 dzieci z 2 rodzin)	201 368,54 zł
2018	45 (4 dzieci z 2 rodzin)	238 118,47 zł
2019	61 (2 dzieci z 1 rodziny)	269 822,69 zł

Nie wszystkie rodziny, w których doszło do separacji małoletnich od rodziców biologicznych są znane pracownikom tut. Ośrodka. Zdarza się, że rodzicom biologicznym oferowana jest współpraca z asystentem na rzecz powrotu małoletnich do rodziny biologicznej, jednak nie wykazują oni chęci do podjęcia takiej współpracy, a powrót dzieci do domu rodzinnego uznają za niemożliwy. Pojawiają się również rodziny, z którymi asystent prowadził współpracę przed umieszczeniem małoletnich w pieczy zastępczej, jednak brak motywacji i zaangażowania klientów w poprawę funkcjonowania rodziny ostatecznie skłoniły Sąd do wydania postanowień o separacji dzieci od rodziców biologicznych.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej asystent rodziny jednocześnie pracować może z 15 rodzinami, jednak liczba rodzin, z którymi w ciągu roku prowadzona jest praca asystenta rodziny systematycznie wzrasta (Tabela 6).

Tabela 6. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny w latach 2017 – 2019

Rok	Liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny
2017	16
2018	18
2019	20

V. ANALIZA SWOT

Przeprowadzona analiza SWOT pozwala na ocenę, jaki typ działań będzie najbardziej użyteczny w osiągnięciu założonych celów (Tabela 7).

Tabela 7. Analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń mogących mieć wpływ na stopień realizacji działań ujętych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny

Mocne strony <ul style="list-style-type: none"> · opracowana Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych · powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie · działalność profilaktyczna i edukacyjna Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych · baza instytucji wspierających rodzinę (M-GOPS, PCPR, Policja, Sąd, organizacje pozarządowe, służba zdrowia, oświata, kościół katolicki, świetlice środowiskowe) · dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, policji, pracowników oświaty · doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny · wsparcie stypendialne dla dzieci i młodzieży 	Słabe strony <ul style="list-style-type: none"> · bierna postawa wobec problemów występujących w rodzinie, niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie · utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (terapia rodzinna, mediator rodzinny) –dojazd do miasta powiatowego · brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetu szkoły/nauczyciela · brak świadomości społecznej o potrzebach i możliwościach w zakresie opieki rodziny zastępczej · brak rodzin wspierających · wyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) i brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów
Szanse: <ul style="list-style-type: none"> · powołanie asystenta rodziny celem wsparcia rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej · edukacja rodziców, w szczególności poprzez 	Zagrożenia: <ul style="list-style-type: none"> · niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, niespójność, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów · zanik więzi i tradycji rodzinnych-„pęd życia”

radzenie sobie ze stresem, agresją, bezradnością, zarządzanie budżetem domowym ·wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę ·realizacja rządowych programów i możliwość pozyskiwania funduszy unijnych ·rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym	·wzrost kosztów utrzymania rodzin ·rozpad związków (rozwoły, separacje, wyjazdy za granicę) ·wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, konsumpcjonizm, narastająca przemoc ·uzależnienie członków rodziny od alkoholu, środków odurzających, Internetu ·stereotypowe postrzeganie instytucji pomocowych ·ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę
---	--

VI. ADRESACI PROGRAMU

Niniejszy program skierowany jest do wszystkich rodzin i dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Jelcz – Laskowice, a w szczególności:

- rodzin dysfunkcyjnych,
- rodzin przeżywających chwilowe trudności opiekuńczo – wychowawcze,
- rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w rodzinie zastępczej,
- rodzin którym zostały odebrane bądź ograniczone prawa rodzicielskie,

Program bezpośrednio skierowany jest do rodzin z terenu Miasta i Gminy Jelcz – Laskowice, a pośrednio do instytucji publicznych, których zadaniem jest profilaktyka, przeciwdziałanie, ocena, pomoc czy interwencja w sytuacjach kryzysu w rodzinie, m.in.: Sądu Rodzinnego, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, szkół, służby zdrowia, organizacji pozarządowych itp.

VII. CELE PROGRAMU

Cel główny:

Wspieranie rodzin poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych

Cele szczegółowe:

1. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.
2. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny.
3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.

Tabela 8: Harmonogram realizacji programu

Zadanie i działania	Wskaźniki realizacji zadania	Główni Realizatorzy	Planowany termin realizacji	Źródło finansowania
1. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego				
a). udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej	liczba rodzin: objęta pomocą społeczną, korzystających z zasiłków rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, objęta świadczeniem wychowawczym	M-GOPS Urząd Gminy	2021-2023	środki własne, środki zewnętrzne
b). świadczenie	liczba rodzin i	M-GOPS	2021 - 2023	środki własne, środki

pomocy w postaci posiłków w ramach programu „posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 - 2023	dzieci oraz osób dorosłych korzystająca z posiłków			zewnętrzne
c). monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem	M-GOPS, placówki opieki zdrowotnej, placówki oświatowe	2021 - 2023	środki własne, środki zewnętrzne
d). motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji, np. podjęcie terapii leczenia uzależnień, terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej	liczba osób, które podjęły terapię, liczba założonych Niebieskich Kart, liczba osób, które zakończyły terapię	M-GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2021-2023	środki własne, środki zewnętrzne
e). poradnictwo i praca socjalna świadczona przez pracowników M-GOPS w Jelczu - Laskowicach	liczba rodzin objętych wsparciem	M-GOPS	2021 - 2023	środki własne, środki zewnętrzne
2. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny				
a). finansowanie zatrudnienia asystenta rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	liczba asystentów rodziny, liczba rodzin objęta asystenturą	M-GOPS	2021 - 2023	środki własne, środki zewnętrzne
b). Zabezpieczenie w budżecie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, koszt współfinansowania	M-GOPS, Urząd Gminy	2021-2023	środki własne, środki zewnętrzne
c). zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy	liczba i formy przekazów informujących o miejscach pomocy	M-GOPS Urząd Gminy Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	2021 - 2023	środki własne, środki zewnętrzne
d). Wsparcie w	liczba dzieci i	Szkoły	2021 - 2023	środki własne, środki

zakresie organizowania czasu wolnego dzieciom poprzez prowadzenie i rozwój różnorodnych form wsparcia dziennego	młodzieży biorących udział w zorganizowanych zajęciach pozaszkolnych	M-GOPS Gminna Komisja ds Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, świetlice środowiskowe		zewnętrzne
e). Współpraca z kuratorami sądowymi, policja, szkołami, stowarzyszeniami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych	liczba i rodzaj podejmowanych działań, liczba osób objętych wsparciem,	M-GOPS Urząd Gminy	2021 – 2023	środki własne, środki zewnętrzne
3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców				
a). Szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności	liczba rodzin przeżywających trudności	M-GOPS, placówki oświatowe	2021 - 2023	środki własne, środki zewnętrzne
b). Kierowanie osób uzależnionych na leczenie	liczba osób, które podjęły terapię, liczba osób, które ukończyły terapię	Gminna Komisja ds Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, M-GOPS	2021-2023	środki własne, środki zewnętrzne
c). Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny	liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny	Sąd Rodzinny i Nieletnich M-GOPS	2021 - 2023	środki własne, środki zewnętrzne
d). Działania zespołu interdyscyplinarnego na rzecz rodzin, w których występuje problem przemocy	liczba założonych Niebieskich Kart	Zespół Interdyscyplinarny Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	2021 - 2023	środki własne, środki zewnętrzne

VIII. REALIZATORZY PROGRAMU

Program realizowany będzie poprzez współpracę Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jelczu – Laskowicach z niżej wymienionymi instytucjami:

- Urząd Gminy w Jelczu – Laskowicach,
- Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jelczu – Laskowicach,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Posterunek Policji w Jelczu – Laskowicach,
- Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie,
- Sąd Rejonowy w Jelczu – Laskowicach,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Placówki Oświatowe,

- Świetlice Środowiskowe,
- Poradnia Psychologiczno -Pedagogiczna
- Placówki służby zdrowia,
- Organizacje pozarządowe,
- Miejsko – Gminne Centrum Kultury w Jelczu – Laskowicach

IX. SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU

Program realizowany będzie przez pracowników M-GOPS oraz innych specjalistów i pracowników służb pomocowych w oparciu o interdyscyplinarne metody i działania dopasowane do możliwości i potrzeb poszczególnych odbiorców, tj.

- przeprowadzenie wywiadu rodzinnego w borykającej się z trudnościami rodzinie,
- praca socjalna, mająca na celu rozpoznanie deficytów w zakresie pełnionych ról rodzicielskich, zaniedbań względem dziecka oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, w szkole w relacjach rówieśniczych,
- konsultacje ze specjalistami w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcyjność rodzin,
- dostęp do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego, prawa rodzinnego,
- możliwość uczestniczenia w grupach wsparcia, terapii indywidualnej lub grupowej,
- możliwość korzystania z pomocy w postaci wsparcia ze strony asystenta rodziny,
- przeprowadzanie mediacji jako formy rozwiązywania zaistniałych w rodzinie konfliktów,
- odbudowywanie poprawnie funkcjonującego środowiska rodzinnego poprzez współpracę z asystentem rodziny,
- współpraca z instytucjami działającymi w środowisku rodziny aby polepszyć jej sytuację.

X. FINANSOWANIE PROGRAMU:

Zadania trzyletniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny będą realizowane i wdrażane etapowo i zgodne z możliwościami finansowymi Gminy. Program finansowany będzie ze środków budżetu Gminy Jelcz – Laskowice, dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

XI. EFEKTY PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań pomocowych przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka,
- poprawa świadomości społeczeństwa dotycząca prawidłowego funkcjonowania rodziny,
- poprawa świadomości społeczeństwa dotycząca nawiązywania i utrzymywania poprawnych relacji rodzinnych,
- odbudowanie prawidłowo funkcjonującego systemu rodzinnego i zminimalizowanie tendencji wzrostowych rodzin zagrożonych marginalizacją społeczną,
- ograniczenie wzrostu liczby dzieci przebywających w pieczy zastępczej,
- umożliwienie powrotu do rodziny biologicznej dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej,
- specjalistyczne wsparcie dla rodziny,
- rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

XII. MONITOROWANIE PROGRAMU

Prowadzenie ewaluacji i monitoringu realizacji programu służyć będzie ocenie podejmowanych działań w oparciu o analizę różnorodnych wskaźników określających stopień realizacji poszczególnych celów programu. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

Monitoring programu będzie prowadzony corocznie poprzez gromadzenie danych i informacji w zakresie wszystkich działań opisanych w niniejszym programie. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jelczu - Laskowicach w terminie do 31 marca każdego roku sporządza sprawozdania z podjętych działań z zakresu wspierania rodziny. Monitorowanie działań będzie dokonywane m in. poprzez analizę następujących danych:

- liczba rodzin objęta jedną lub kilkoma formami pomocy społecznej, m in. korzystających z zasiłków rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, objęta świadczeniem wychowawczym, otrzymujących świadczenie "Dobry Start",

- liczba rodzin i dzieci oraz osób dorosłych korzystająca z posiłków,

- liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny,

- liczba dzieci z terenu Miasta i Gminy Jelcz – Laskowice umieszczanych w pieczy zastępczej oraz powracających do domu rodzinnego,

- liczba osób korzystających ze wsparcia Gminnej Komisji ds Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, liczba osób, które podjęły oraz ukończyły terapię,

- liczba wdrożonych oraz zakończonych Procedur Niebieskiej Karty,

- liczba osób korzystających z wsparcia pedagogiczno – psychologicznego oferowanego m in. przez pracowników tut. Ośrodka.

Gminny Program Wspierania Rodziny na terenie Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice ma charakter otwarty tzn. jego ewaluacja prowadzona będzie w zależności od aktualnie występujących potrzeb.

UZASADNIENIE

do projektu uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego programu wspierania rodziny w Jelczu - Laskowicach na lata 2021 –2023

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Podstawowym celem ww ustawy jest kompleksowe uregulowanie problematyki pomocy rodzinom przeżywającym trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej m.in. poprzez zapewnienie im adekwatnej pomocy i wsparcia. Zgodnie z założeniami wczesne i interdyscyplinarne wsparcie rodzin dysfunkcyjnych pozwoli ograniczyć liczbę dzieci objętych pieczą zastępczą lub innymi formami opieki. Program zakłada rozwój działań mających na celu wzmocnienie rodzin z grupy ryzyka. Celem nadrzędnym jest praca z rodziną naturalną, która to powinna zapewnić dziecku stabilny rozwój w środowisku rodzinnym.

Program wspierania rodzin zamieszkujących na terenie miasta i gminy Jelcz - Laskowice na lata 2021–2023 stanowi załącznik do projektu uchwały.

BURMISTRZ
Bogdan Szczęśniak